

Média

Kdo ovládá média, ovládá mysl. (Jim Morrison, The Doors)

Co všechno znamenají média?

Médium v jednom ze svých původních významů znamená **prostředník**. V současné době jsou však média chápána převážně jako **hromadné sdělovací prostředky**. Jedná se o noviny, časopisy, televizi, online média, nebo dokonce sociální sítě. Zjednodušeně jsou pro nás zdrojem informací, tlumočnickem reality i hlídacím psem demokracie. Díky médiím máme možnost dozvědět se o věcech, ke kterým bychom jinak neměli přístup nebo se podívat do míst, která jsou pro nás nedosažitelná.

Ve světě existují **3 typy médií**. Dělení odráží formu vlastnictví, financování, samotnou organizační strukturu, výběr témat či vazbu na vládu:

- **Veřejnoprávní média** slouží veřejnosti, tedy nám všem. V naší zemi je zastupuje **Česká televize (ČT), Český rozhlas (ČRo) a Česká tisková kancelář (ČTK)**. Financování ČT a ČRo je v rukou každého z nás, kteří tato média využíváme. Za tuto službu platíme zákonem stanovenou částku – tzv. koncesionářský poplatek. Právě financování stran každého občana zajišťuje nezávislost veřejnoprávních médií. Jejich fungování je ukotveno v zákoně a rovněž kontrolováno mediálními radami. Podle zákona je jejich úkolem přinášet důležité a nestranné informace a rozvíjet základní hodnoty demokratické společnosti, a to s ohledem na různorodost publika. Jsou tak nezastupitelným a nejobjektivnějším zdrojem informací, který máme.
- Cílem **soukromých médií** je především zisk, tudíž sledovanost nebo zájmy majitele mohou převažovat nad objektivitou a společenskou potřebou obsahu. V krajním případě **mohou sloužit politickému boji a destabilizaci společnosti cíleným šířením dezinformací**. I přes řadu odstrašujících případů jsou **soukromá média často vysoce kvalitní**, pokud se drží (i) novinářské etiky a jestliže je nevlastní politici, kteří jimi propagují své vlastní zájmy bez ohledu na pravdivost. U nás k soukromým médiím patří třeba TV Nova, TV Prima, DTV nebo třeba všechny rozhlasové stanice kromě Českého rozhlasu.
- **Státní média** jsou typickým příznakem nedemokratického režimu. Najdeme je třeba v Rusku nebo Číně, za dob totalitního režimu fungovala i u nás. Platí je i kontroluje přímo stát, takže se z nich snadno stává hlásná trouba politiků, kteří jsou zrovna u moci. Je pro ně typické šíření dezinformací, které napomáhá účinné propagandě a ovlivňování veřejnosti.

Proč je role médií důležitá pro demokracii?

Úloha médií se v čase rychle proměňuje. Podle demokratických principů bychom měli mít k dispozici **nezávislá zpravodajská média**, která slouží **veřejnému zájmu** a snaží se nám předat co nejvíce pravdivý a nepředsudečný obraz reality. Tím, že média zprostředkovávají informace o světě kolem nás, mají také velkou moc a zodpovědnost. Pokud slouží média politikům, jednájí v jejich zájmu a přichází o svou nezájatost a přestávají nás informovat objektivně. **Vlastnění velkých mediálních domů politikem, tedy oligarchizace médií, je ohromný střet zájmů a významné riziko pro demokracii**. Zvláště, když je tím politikem třeba **trestně stíhaný premiér**. Proto je potřeba naše názorově nezávislá a veřejnoprávní média chránit. Nesmíme zapomínat, že jsou v našich službách, jednájí v našem zájmu, a ne na objednávku některého politika. A především: **Bez svobodných médií nejsou nezávislé volby!**